Hodnocení: 4 body

Adam Staveník
256321

COLLINS, H. M. / PINCH, T. J. (1998 [1993]): *The Golem: What everyone should know about science*. Cambridge: Cambridge University Press – kapitola 1: „Edible knowledge: The chemical transfer of memory“, str. 5-26

Autoři se zabývají experimenty McConnella a Ungara s chemickým přenosem paměti. Experimenty byly kontroverzní a mnoho jiných vědců se je pokoušelo replikovat, s různými výsledky. Replikace totiž závisela na shodě ohledně toho, jaké jsou v experimentu důležité proměnné. S kontroverzí a rostoucí kritikou, na kterou McConnell postupně reagoval a vyvracel ji úpravou experimentu, rostl i počet proměnných, které mohly ovlivnit výsledky experimentu. Čím více bylo proměnných, tím těžší bylo rozhodnout, zda daný experiment opravdu replikoval podmínky toho původního. Stejně tak to poskytovalo více prostoru pro vzájemné obviňování se z neschopnosti a improvizace při provádění experimentu. Ungarův experiment replikovalo poměrně velké množství týmů s pozitivními výsledky. Nicméně těch několik negativních mělo mnohem větší váhu. Jeden z takových, týkající se však McConnellovy práce, pocházel od laureáta Nobelovy ceny. Množství pozitivních replikací nemělo příliš velký vliv, hlavně pokud se jednalo o kontroverzní experimenty. Správně replikovat experiment si žádalo určitou úroveň schopností a především dobré jméno a reputaci, podle kterých by ostatní věci mohli posoudit hodnověrnost daného experimentu. Tento mechanismus také ilustruje fakt, že dříve velmi silné argumenty kritiků a důraz na experimenty s negativními výsledky, se dnes zdají zbytečné a nepodložené. Nakonec experimenty s chemickým přenosem paměti zapadly, i přestože nikdy nebyly vyvráceny. Experimentální replikace tak není zcela přímočará věc a vědecká selhání nemusí být důsledkem pouze špatné kvality vědcovy práce, ale mohou za nimi stát často i nevědecké a sociální faktory.

Alternativní název:
Proč není Shakespeare v pilulce?
Nevyvrácené experimenty s chemickým přenosem paměti